

CS11
Rick C. Howard: A NAGYKORÚ KERESZTÉNY
(Segédlet, munkaközi anyag)
A tankönyvvel együtt tanulandó!

A tájékozódást a főcímek, valamint a feladatok sorszámái segítik. A segédlet végén kigyűjtve megtalálhatók azok a görög (és héber) szavak, amelyeket meg kell tanulni.

1. lecke

Isten elvárásai a lelki növekedés terén

A. ISTEN KÍVÁNJA AZ EMBER LELKI NÖVEKEDÉSÉT

1. Mi az a két dolog (ok, cél), ami miatt Isten megteremtette az embert?

Istenfélelem és engedelmesség

Préd 12,13 (Károli: Préd 12,15)

Mindezt hallva a végső tanulság ez: Féld Istent, és tartsd meg parancsolatait, mert ez minden embernek kötelessége!

Préd 12,15 (Károli)

A dolognak summája, mindezeket hallván, ez: az Istent féld, és az ő parancsolatit megtartsad; mert ez az embernek fődolga!

Istenfélelem:

Minden körülmények között meghajlok előtte (akarata előtt, és engedelmeskedem neki)

Istent félni azt jelenti, hogy tiszteljük őt, és hódolunk előtte. Természetesen ez magában foglalja az emberre vonatkozó isteni célok tiszteletét is.

2. Lásd könyv.

* * *

3. célkitűzés: *Az Ef 4,13-at felhasználva mutasd meg a keresztény nagykorúság célját!*

Az érettség olyan állapot, amit az ember egy természetes folyamat által ér el, amikor eljut a növekedés teljességére vagy a teljes fejlettségre, és olyanná válik, mint egy érett ember.

Érett ember (Varga Zsigmond nyomán):

- testi-biológiai szempontból: aki lehetőségei végső határáig fejlődött, akinek minden adottsága kifejlődött (csontozat, izomzat, értelmi képességei stb.)
- lelki-szellemi szempontból: aki betölti Istentől kapott lehetőségei egész körét; képességeiből semmit és semennyit nem hagy kihasználatlanul

3. Lásd könyv.

4. Mi a keresztény nagykorúság célja?

a krisztusi jellem teljessége

Ef 4,13 (ÚFo)

„míg eljutunk mindnyájan a hitnek és az Isten Fia megismerésének egységére, a felnőttkorra, a Krisztus teljességét elérő nagykorúságra”

Eféz 4,13 (K)

„Míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére”

eisz andra teleion (εις άνδρα τέλειον)

„érett” → a **teleiosz** (τέλειος) kettős jelentése:

- 1) teljes, tökéletes, beteljesült
- 2) felnőtt, érett korú

„férfiúságra” → **anér** (άνήρ): férfi; férj; felnőtt (férfi); ember, személy

Azt a szót, amelyet az Ef 4,13-ban a bibliafordítók általában **érettnek** fordítanak, más helyeken gyakran a **tökéletes** szóval fejezik ki (vö. Mt 19,21; Fil 3,12; Kol 1,28). E szó alapjelentése: *teljes, egész*, de úgy is értelmezhetjük, hogy *befejezett, bevégzett* (lásd: Jn 19,30).

5. Olvasd el a Kol 1,28-at! Ebben a versben melyik az a kifejezés, amely megmagyarázza az érett szót?

- a) tökéletes
- b) büntelen
- c) teljes / egész

Kol 1,28

Mi őt hirdetjük, miközben minden embert teljes bölcsességgel intünk és tanítunk, hogy minden embert tökéletessé (τέλειον) tegyünk a Krisztusban. → tökéletessé = felnőtte, éretté, teljessé v.: teljességre juttassunk(?)

Kol 1,28 (K)

Akit mi prédikálunk, ... hogy minden embert tökéletesnek állassunk elő a Krisztus Jézusban...

Csia:

...bevégezeten állíthassunk elő

Mt 5,48

Ti azért legyetek tökéletesek (τέλειοι), mint ahogy mennyei Atyátok tökéletes (τέλειός).

Atya → abszolút tökéletes (büntelen); mi → érettek

B. AZ EMBER IS KÍVÁNJA A LELKI NÖVEKEDÉST

6. Az **istenképüség**, az Istenhez való hasonlóságot az emberben a lélek (**szellem!**) hordozza. (1Kor 2,10-11 → szerintem ehhez jobb a Róm 8,16, lásd 7. feladat – T. J.)

1Kor 2,10-11

Nekünk pedig kinyilatkoztatta Isten a Lélek által (διὰ τοῦ πνεύματος); mert a Lélek (πνεῦμα) mindent megvizsgál, még Isten mélységeit is.

Mert ki ismerheti meg az emberek közül azt, ami az emberben van? Egyedül az emberi lélek (τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου), amely benne lakik. Ugyanígy azt sem ismerheti senki, ami Istenben van, csak Isten Lelke (τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ).

pneuma (πνεῦμα):

- 1) szél, fuvallat
- 2) lélegzet, lehelet
- 3) szellem

Isten szelleme + ember szelleme is

*dichotómia (az ember kettőssége), **trichotómia** (hármass „felépítés”), holisztikus szemlélet (az ember szerves egysége)*

7. A Róm 8,16 alapján hogyan jelenti ki nekünk Isten Lelke, hogy Isten gyermekei vagyunk?

Róm 8,16

Maga a Lélek (πνεῦμα) tesz bizonyosságot a mi lelkünkkel (πνεύματι) együtt arról, hogy valóban Isten gyermekei vagyunk.

Összekapcsolódik a mi lelkünkkel; odaszegődik, csatlakozik, mint egy társ

Dinamika: mozgást előidéző erő (MÉK nyomán)

C. AZ EMBER LELKI NÖVEKEDÉSÉNEK IRÁNYTŰI

8. A **szájalom** dinamikus ereje → samaritánus

Lk 10,33-34

Egy úton lévő samaritánus pedig, amikor odaért hozzá és meglátta, megszánta; odament, olajat és bort öntött sebeire, és bekötötte azokat. Aztán feltette őt a saját állatára, elvitte egy fogadóba, és ápolta.

K: „és mikor azt látta, könyörületességre indula”

szplankhnidzomai (σπλαγχνίζομαι): megkönyörül, részvétet érez, **megszán**, megindul rajta ← nem merült ki pusztán érzelmekben; segített a szükségben lévő emberen

9. Lásd könyv.

7. **célkitűzés:** Miért csak **természetfeletti** módon képzelhető el a lelki növekedésed?

A keresztény nagykorúság elérése érdekében első lépésként el kell hinned, hogy Jézus halála és feltámadása a bűneid bocsánatáért történt. A következő lépésként meg kell ismerned Jézus Krisztust, és meg kell vallanod őt életed Urának (Róm 10,9-10).

10–13. Lásd könyv.

14. Mi által születtünk újjá?

1Pt 1,23

*nem romlandó, hanem romolhatatlan **magból** születtetek újjá, Isten élő és maradandó igéje által.*

K.: Istennek igéje által, a mely él és megmarad örökké élő, örökkévaló ige: írott (+ J. Kr.)

A magban **potenciális erő** van. Mit jelent ez a természetben és lelki-szellemi területen?

15. A 2Kor 9,10-ben mi az a két dolog – amit Isten ígér számunkra –, melyek szükségesek a természetes létfenntartásunk és növekedésünk érdekében?

2Kor 9,10

megadja és megsokasítja vetőmagotokat, és megszorítja „igazságatok gyümölcsét”

1) vetőmag + 2) bőséges gyümölcs (termés)

pl. (ott és nálunk is):

1) vetőmag: az adakozás => 2) hálát szül + visszahat az adakozóra (Isten még inkább áldja őket)

=> jó, követendő példa a kívülállók előtt

16–17. Lásd könyv.

18. A Lk 8,4-15-ben Jézus elmond egy történetet a maggal és a növekedéssel kapcsolatban. Nézd meg, hogy hány olyan dolgot (tényezőt, körülményt) találsz ebben a szakaszban, amely **meggátolta** a magot a növekedésben!

A magvető példázata: Lk 8,4-8

magyarázata: Lk 8,11-15

1. útfél v. útszél => eltaposták, a madarak megették → hallja, az ördög kikapja a szívéből, nem hisz (12. v.)
2. sziklás talaj => nem volt nedvesség, elszáradt → örül, egy ideig hisz, jön a kísértés => elszakad Kr.-tól (13. v.)
3. tövisek közé => megfojtja → az élet gondjai, gazdagsága, gyönyöre legyőzik őt; evilági javak (14. v.)
- (4. jó talaj => bő termést ad; 15. v.)
- A magvetőnek bátorítás → bár az arány 1:4, mégis érdemes fáradozni (min. 30x-os termés!)

19. Most értékeld ki magadat aszerint, hogy milyen mértékben alkalmazod a következő forrásokat lelki növekedésedben!

Minőség mérése:

2-3 hónap múlva (v. félév végén) ismételd meg!

félév előtti és utáni állapot összehasonlítása → változás?

A NÖVEKEDÉS FORRÁSA	sokat	keveset	nem
Az Ige tanulmányozása			
Imádkozás			
Aktív részvétel istentiszteleteken			
Közösség gyakorlása más keresztényekkel			
Velünk született vágyakozás a növekedésre			
Engedelmesség Isten iránt			

2. lecke

Jézus Krisztus: példaképünk a növekedésben

A. NÖVEKEDÉSÜNK CÉLJÁNAK MEGHATÁROZÁSA

1. Az Ef 4,13 alapján mi az igazi mércéje az érettségnek?

a) egy különleges lelki ajándék

b) **Kr. érett férfiúsága**

c) bűn nélküli tökéletesség

A *fejlettségi szint*: olyan minőségi állapotot jelent, amelyet növekedéssel érhetünk el. Jézus Krisztus **nem tökéletes emberi lényként (= nem érett felnőttként)** született e földre közénk, hanem **csecsemőként**, és növekednie kellett, mint bárki másnak.

2. A Zsid 5,8-9 Jézusra utal.

Zsid 5,8-9

Jöllerhet ő a Fiú, szenvedéseiből megtanulta (**ἔμαθεν**) az engedelmességet,

és miután tökéletességre jutott (**τελειώθει**), örök üdvösség szerzőjévé lett mindazok számára, akik engedelmeskednek neki.

megtanulta = ?tökéletességre jutott = ?

„megtanulta” → **manthanó** (μανθάνω):

1) tanul

2) felfog, megtud, megért

3) aorisztoszi alak: megtanul, hozzászokik

„megtanulta”: *testben tapasztalta meg, meddig kell engedelmeskedni Istennek belépett a fizikai világba: olyan tapasztalatokra tett szert, amiken nem ment volna át, ha nem jön el testben* (McDonald 536)

„tökéletességre jutott” → **teleiōó** (τελειόω):

1) befejez, beteljesít, véghezvisz; tökéletessé tesz

2) beteljesedik, eltelik; megvalósul

3) teljessé/tökéletessé lesz

„tökéletességre jutott”: *emberi viszonyok között is tökéletesnek bizonyult: büntelentiszta maradt (a kereszten is); küldetését megváltóként hibátlanul beteljesítette*

3. Tökéletes → teljessé tett vagy végső formára hozott

Hogyan lehet ezt Jézusra vonatkoztatni?

(munkája közben) tökéletesnek bizonyult, büntelentiszta maradt

Jézus lelki-szellemi tökéletessége mindig bűn nélküli volt => ő az élet minden területén fejlődésünk tökéletes modellje (vö. Róm 8,29)

Róm 8,29

Mert akiket eleve kiválasztott, azokról eleve el is rendelte, hogy hasonlókká legyenek Fia képéhez, hogy ő legyen az elsőszülött sok testvér között.

K.: Fia ábrázatához hasonlatosak

„képéhez” → **eikón** (εἰκών):

1) kép, képmás, arckép, szobor

2) tükörkép, árnykép

valóságos cél: a krisztusi természet

alacsonyabb cél → pl. magasugró 150 cm → 220 cm

4. Zsid 4,14-16. Képes-e Jézus azonosulni a mi növekedési problémáinkkal? Miért?

Zsid 4,15-16

Jézus a testvérünk

Zsid 2,11-12

Mert a megszentelő és a megszenteltek mind egytől származnak, ezért nem szégyelli őket testvéreinek nevezni

elsősülött bátyád lényeges hatást gyakorol rád – először *éretté* váló

Zsid 2,18

Mivel maga is kísértést szenvedett, segíteni tud azokon, akik kísértésbe esnek.

B. JÉZUS NÖVEKEDÉSÉNEK VIZSGÁLATA

Jézus négy alapvető területen növekedett:

5. Olvasd el a Lk 2,52-t, és sorold fel!

Lk 2,52

Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben.

...ἐν τῇ σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῶν καὶ ἀνθρώπων

• intellektuális, értelmi terület: **szophia** (σοφία): bölcsesség

• testi, fizikai terület:

hélíkiá (ἡλικία): 1) kor, életkor; érett kor, érettség; 2) termet, testmagasság

• lelki-szellemi terület (Isten előtt)

• szociális terület (emberek előtt)

„kedvességben” → **kharisz** (χάρις): 1) kegyelem; öröm; 2) jóindulat; 3) hála,

elismerés, hálaadás

Varga Zs. (1009. o.): *szeretetre méltó magatartás v. természet*; külső magatartás vonatkozásában: kedvesség, vminek a tetszetős volta → *kedves, kellemes, vonzó*

Lk 2,40

*A gyermek pedig növekedett és erősödött, megtelt bölcsességgel (**σοφίας**), és az Isten kegyelme (**χάρις**) volt rajta.*

Testi, fizikai érettsége

biológiai fejlődés + a test rendeltetésének megértése

a testet az Atyának tetsző módon irányítani

keresztény viselkedési formák kialakítása!

pl.: 1Thess 4,3-8; **1Kor 6,9-15**; 1Tim 4,8; Gal 6,7-8

6. Mit mond az **1Kor 6,9-10**? → Hányféle bűnös tett?

b) Ki kell őket zárni a gyülekezetből. (Helyes eljárás, ha nem tér meg, de nem erről szól a hivatkozott íge!)

Értelmi érettsége

4. Célkitűzés

Fejleszd ki keresztény szellemi (= értelmi) érettségedet!

értelem → nehéz ellenőrzés alatt tartani

könnyű szabadjára engedni

„Ezért tehát elméteket felkészítve, legyetek józanok...” (1Pt 1,13)

7. Lásd könyv.

8. 2Kor 10,4-5. Hogyan kell lerontani az erősségeket?

2Kor 10,4-5

...*hadakozásunk fegyverei ugyanis nem testiek, hanem erősek az Isten kezében erődítmények lerombolására.*

Ezekkel rombolunk le minden **okoskodást** (λογισμούς) és minden magaslattal, amelyet az Isten **ismeretével** (γνώσεως) szemben emeltek, és foglyul ejtünk minden **gondolatot** (νόημα) a Krisztus iránti engedelmisségre...

„lerombolására” → **kathaireszisz** (καθαίρεισις): 1) lerombolás, ledöntés;
2) elpusztítás, kiirtás

„okoskodást” → **logizmosz** (λογισμός): 1) számolás; mérlegelés, érvelés (itt: Isten-ellenes érvelés); 2) okoskodás

„ismeretével” → **gnószisz** (γνώσις): ismeret; tudás; megismerés

„gondolatot” → **noéma** (νόημα): 1) felfogás, gondolkodásmód; 2) gondolat; döntés

Hogyan küzdjünk a gonosz gondolatok ellen? Leromboljuk!

a) okoskodás: hamis érvek (pl. bűnpártolás, kibúvó keresése a felelőség alól)

b) a helyes ismeret akadályai: téveszmék, téves tan

c) gondolatot foglyul ejt: fegyelmez, figyelmet koncentrálni (ige, ének stb.) => fegyelmezett gondolkodásmód => Isten szerinti döntések

9. A Fil 4,8-ban hányféle dolog van, amivel az **értelmünket meg kell töltenünk?**

Fil 4,8

Egyébként pedig, testvéreim, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetreméltó, ami jó hírű, ha valami nemes és dicséretes, azt vegyétek figyelembe!

Fil 4,8 (K)

Továbbá, Atyámfiai, amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak tiszták, amik csak kedvesek, amik csak jó hírűek; ha van valami erény, és ha van valami dicséret, ezekről gondolkodjatok.

„gondolkodjatok” → **logizomai** (λογίζομαι): gondolkodik, megfontol

10. Hogyan változtatja meg Isten a világ szabályai szerint élő embert?

Róm 12,2

...ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg (μεταμορφούσθε) értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek (δοκιμάζειν): mi az Isten akarata, mi az, ami jó (ἀγαθόν), ami neki tetsző (εὐάρεστον) és tökéletes (τέλειον).

Róm 12,2 (K)

...hogyan megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata.

„változzatok meg” → **metamorphoó** (μεταμορφώω): átalakít;

passzívum: átváltozik, elváltozik, átalakul

„megítélhessétek” → **dokimadzó** (δοκιμάζω): kipróbál, megpróbál, megvizsgál

• folyamatos változásról szól az ige

• értelem megújulásával kezdjük: a gondolat, gondolkodásmód megváltoztatása

Szociális, társas érettsége

Társas életünk területei: család, barátok, házasság, társadalom stb.

Az emberekkel való kapcsolat

Zsolt 101; Jak 4,4-5; Ef 5

11. Imádkozó szívvel válaszd ki, amelyeket szeretnél megerősíteni saját életedben!

Zsoltár 101

J. Kr. lelki-szellemi (pneumatikus) érettsége

Lásd még 6. lecke!

Illusztráció: könyv 39. o.

A ker. ember életcélja túlmutat önmagán => következetesen kell haladnunk e cél felé

12. Lásd könyv.

C. JÉZUS A PÉLDAKÉPÜNK A NÖVEKEDÉSBEN

Egyszerű, de fontos:

a **szolgai szerep** az a terület, amelyen olyanná kell lennünk, mint Jézus!
(nem szolgálalkúség!)

13. Lásd könyv.

14. Jézus milyen természetet vett fel önként?

Fil 2,7-8

szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és magatartásában is embernek bizonyult;

megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.

15. Mire mutat rá?

Zsid 10,7

„Íme, itt vagyok, amint a könyvtekercsben meg van írva rólam, hogy teljesítem a te akaratodat, Istenem.”

apostolok: „Jézus Krisztus szolgái”

létünk igazi értelmé: *Isten dicsőségére teremtettünk*

„Egész lényemmel dicsőséget szerzek Krisztusnak, akár élek, akár halok.” (Fil 1,20 – angolból)

A nyomtatott **könyvben**:

„Célunk, hogy Jézus Krisztusra hasonlítsunk, és így helyreálljon kapcsolatunk Istennel.”
(40. o.)

Jobb e javított szöveg:

Célunk, hogy helyreálljon a kapcsolatunk Istennel, és így (egyre inkább) Jézus Krisztusra hasonlítsunk.

Tudniillik, a helyreállt kapcsolat révén érhetjük el a Krisztushoz való hasonlóságot.

3. lecke

További példák a növekedésre

A. CSALÁDBAN NÖVÜNK FEL

1. Mi (vagy ki) a lelki születésünk forrása?

Jn 3,5

Jézus: „Bizony, bizony, mondom néked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába.” (Nikodémusnak)

Lélek = ?

víz = ? → tanítás? Sztl?! → bemelegítés nélkül nincs üdvösség?

Ef 5,25-26 → „Krisztus is szeretete az egyházat, és önmagát adta érte, hogy a víz fürdőjével az ige által megtisztítva megszentelje”

(καθάρισας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι)

víz = ige (réma);

réma (ῥῆμα) (ejtsd: hréma)

1) mondás, megnyilatkozás, beszéd; ige

2) dolog, ügy

Jézus szavairól: „örök élet igéi” (Jn 6,68)

„Isten szájából származó szó (beszéd, ige)” (Mt 4,4 vö. 5Móz 8,3)

„de az Úr beszéde (ῥῆμα κυρίου) megmarad örökké. Ez pedig az a beszéd (ῥῆμα), amelyet hirdettek nektek” (1Pt 1,25)

2. Tanulmányozd át az 1Pt 2,2-t! A leghelyesebb fordítás így hangzik: „növekedjete az üdvösségre.” Mi várható el egy igazán újjászületett személytől?

1Pt 2,2

„mint újszülött csecsemők a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjete az üdvösségre”

K: „mint most született csecsemők, a tiszta, hamisítatlan tej után vágyakoztatok”

aki issza => növekszik

nem szennyezett (mérgezett); nem hígított, nem szintetikus (mű-tej)

3. Olvasd el először az 1Kor 3,1-3-at!

1Kor 3,2-3

Kr.-ban kiskorúak (K: kisdedek)! → Tejjel tápláltalak titeket, nem kemény eledellel, mert még nem bírtátok volna el. Sőt még most sem bírjátok el, mert még testiek vagytok. ...irigység és viszálykodás van közöttetek

K: Tejnek italával tápláltalak titeket és nem kemény eledellel, mert még nem bírtátok volna meg

4. Most olvasd el hangosan a Zsid 5,11-14 fontos üzenetét!

Zsid 5,13

„Aki tejen él, járatlan az igazság igéjében, mivel kiskorú.”

Kell a tej?

1Pt 2,2 ↔ **Zsid 5,13** Ellentmondás?

Kontextus?!!!

tejen él → tartósan, folyamatosan, csak azon => gyerek (v. beteg)

5. Mire utal a **Zsid 5,14**? Mi az, amit az érett keresztény meg tud tenni, a tejen élő viszont nem?

érett: „érzékszervei a gyakorlat következtében már alkalmasak a jó és a rossz

megkülönböztetésére”

6. Most pedig lapozz az **1Kor 14,20**-hoz!
gonoszságban legyen gyerek = ?

7. Az 1Kor 13,11 újra csak sürget bennünket, hogy nőjünk fel. A fenti vers alapján nevezd meg azt a három dolgot, amivel a gyermek ki tudja fejezni magát.

1Kor 13,11

Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy éreztem, mint gyermek, úgy gondolkoztam, mint gyermek

Mérce! → beszéd, érzélem, gondolkodásmód ← elhagytam, ami gyerekes

B. ÉRTÉKES TERMŐFÖLDHŐZ HASONLÍTUNK

8. Lásd könyv.

9. Olvasd el az 1Kor 3,9-et!

1Kor 3,9

Mert mi Isten munkatársai vagyunk, ti pedig Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok.

1Kor 3,6

Én ültettem, Apollós öntözte, de a növekedést az Isten adta.

Kor.-ban, ugyanazon a helyen!!! – egymás munkáját támogatva, kiegészítve

Megjegyzés:

Ugyanaz a kép, hasonlat mást-mást jelent! → jó talaj, föld: gyül., emberi élet, Isten szeretete
hívó ember: szántóföld, szántó-vető ember

10. A Jer 4,3-ban mit mond Isten, mit kell cselekednie népének, ami szó szerinti értelmezésben a földművelésre vonatkozik?

Jer 4,3

Ezt mondja az ÚR: Szántsatok fel új szántóföldet, ne vessetek a tövisek közé! (vö. Hós 10,12)

K: Szántsatok magatoknak új ugart!

ugar:

1. pihentetés véget bevetetlenül hagyott szántóföld (pl. vetésforgó)

2. elmaradottság, tespedtség jelképe (MÉK 1424)

üzenet: Szánts fel új területet! (tespedés helyett megtérés)

11. Olvass el egy másik igeverset is ezzel kapcsolatban: a Hós 10,12-t.

Hós 10,12

Vessetek magatoknak igazságra; arassatok kegyelem szerint! Szántsatok magatoknak új szántást; mert ideje keresnetek az Urat, mígnem eljő, hogy igazság esőjét adjon néktek.

keresse az Urat: vessen igazságot (v. méltányosságot!) + arassa le Isten hűségét (héberül heszed: hűséges szeretet) => igazság esője: Isten jövőbeli igazsága (szabadulásban megnyilvánuló méltányos bánásmódja) (vö. BIK V. 129)

C. ISTEN ÉPÜLETE VAGYUNK

12–13. Lásd könyv.

14. Mi az a hat építőanyag, amely ebben a részben szerepel? (**1Kor 3,12**)

Felsorolás + konkrét példák, kép nélkül!

15–16. Lásd könyv.

17. Tűzpróba! – „ha valakinek a munkája, amelyet ráépített, megmarad, *jutalmat kap*”

- **Imádság** a könyvben

4. lecke

A lelki növekedés gátló és segítő tényezői

A lecke feldolgozása

A. A NÖVEKEDÉSÜNKET **AKADÁLYOZÓ** TÉNYEZŐK

A rossz időzítés → A jót jól, a jót megfelelő időben!

1. Olvasd el a Zsid 5,11-14-et, majd a 12. vers alapján magyarázd el, hogy mi volt az itt említett emberek problémája.

Zsid 5,12 → „ennyi idő múltán már tanítóknak kellene lennetek”

• régi hívők voltak, de nem fejlődtek

1. tej = Ige (Isten beszéde)

2. tej = bibliai alaptanítás (kezdő elemek)

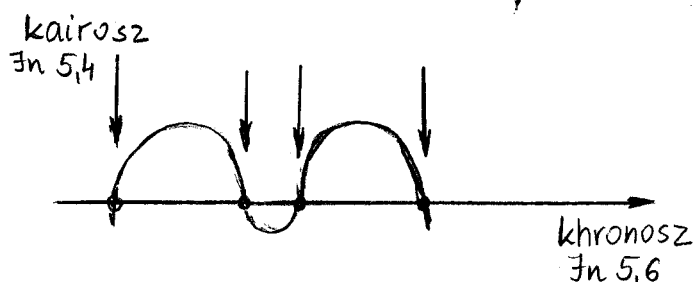
• az alaptanításoknál maradtak

abc újra tanulása; szorzótábla (1x1) ismételt tanulása a 2. v. 3. osztályban

Kétfajta időt ismerünk. Az ókori görögök – akiknek a nyelvén az Újszövetség íródott – szintén kétféle kategóriába sorolták az időt:

1. *Khronosz* (ΧΡΟΝΟΣ) – az idő folyamatára utal, és így az egymás után következő napokat, órákat és perceket fejezi ki.

2. *Kairosz* (ΚΑΙΡΟΣ) – a *kronoszon* belül a különösen fontos, valamire alkalmas időszakra, időpontra utal. Ilyenek például a növekedés, a krízishelyzetek, a megpróbáltatások és más meghatározó élmények az ember életében.

◀ **khronosz** (ΧΡΟΝΟΣ) (időtartam, órával mérhető időmennyiség)

1) **idő**; **időszak**; korszak, kor

2) életkor

a legátfogóbb jelentésű időfogalom

pl. 38 éve beteg ember → Jézus megtudta: hosszú **ideje** feküdt ott (Betesda-part) (Jn 5,6)

◀ **kairosz** (ΚΑΙΡΟΣ) („minőségi”, azaz sajátosan minősített idő)

1) **idő**; alkalom, **alkalmas / megfelelő idő**

2) kijelölt, elrendelt idő(pont)

pl. „az Úr angyala **időnként** (ΚΑΤΑ ΚΑΙΡΟΝ) leszállt a medencére, és felkavarta a vizet” (Jn 5,4)

Pál: „a **kedvező alkalmakat** jól használjátok fel” (Kol 4,5)

„Áron is megvegyétek az **alkalmatosságot**” (Ef 5,16 – Károli)

Jézus:

„**nem hagynak belőled követ kövön, mert nem ismerted fel meglátogatásod **idejét**” (Lk 19,44)**

(τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς)

Profán: döntő pillanat, amit meg kell ragadni, hogy sikeres legyen
Úsz. (új tartalommal!): az Isten által elkészített idő és alkalom

Varga (494–495):

- sajátosan minősített idő
- Istentől megszabott tartalma van
- ember fea.: felismerje, igazodjék hozzá
(lejár, utána az isteni program nem valósítható meg!)

A khronosznak egy specifikus szakasza
lehet kritikus, **krízis** idő is

Lásd: **Préd 3,1-8** → mindennek rendelt ideje van (14 ellentétpár)

Az akarat helytelen gyakorlása

6. Térjünk csak vissza a Zsid 5,11-14-hez egy pillanatra! A 11. vers alapján a levél írója miért találta nehéznek mélyebb lelki igazságok elmagyarázását a zsidóknak?

Zsid 5,11

Erről nekünk sok mondanivalónk van, amit nehéz megmagyarázni, minthogy *eltompult a hallásotok*. ← Kr. főpapsága Melkisédek rendje szerint

K: Akiről nekünk sok és nehezen megmagyarázható mondanivalónk van, mivel *restek lettetek a hallásra*.

Zsid 5,11

nóthrosz (νωθρός): *tunya, lomha, lusta, rest; eltompult*

A hiányos lelki éttrend

A következő leckében részletesen megvizsgáljuk, hogy a keresztény ember számára **a kemény eledel azt jelenti**, hogy... (Mit is?)

B. A NÖVEKEDÉSÜNKET **SEGÍTŐ TÉNYEZŐK**

A Szentlélek mint **Segítőnk, Pártfogónk**

Jézus emberi formában született e földre a **Szentlélek** közvetlen beavatkozása által (Lk 1,35). A Szentlélek volt az, aki segítette a mi Urunkat, Jézus Krisztust emberi léte céljának teljesítésében. A Lélek vezette őt, hogy az Atyának engedelmes szolgája legyen (Mt 4,1).

Lk 1,35

Az angyal Máriának: „*A Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékoz be téged, ezért a születendőt is Szentnek nevezik majd, Isten Fiának.*”

Mt 4,1

Akkor elvitte Jézust a Lélek a pusztába, hogy megkísértse az ördög.

Lk 4,1

Jézus Szentlélekkel telve visszatért a Jordántól, és a Lélek indítására a pusztában tartózkodott.

Lk 4,14

Jézus a Lélek erejével visszatért Galileába, és elterjedt a híre az egész környéken.

15. Az ApCs 10,38 alapján hogyan készült fel Jézus a földi szolgálatára?

ApCs 10,38

Péter: *A názáreti Jézust felkenste az Isten Szentlélekkel és hatalommal, és ő szertejárt, jót*

tett, és meggyógyított mindenkit, akik az ördög igájában vergődtek, mert az Isten volt vele.

K: az ördög hatalma alatt voltak

A segítő a görögben: paraklétosz (παράκλητος) – ebben az esetben pedig valaki, aki velünk együtt dolgozik, hogy segítségünkre legyen (Károli: *Vigasztaló*; új ford.: *Pártfogó*).

Jn 14,16

„én pedig kérni fogom az Atyát, és másik Pártfogót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké”

másik Pártfogót: ἄλλον παράκλητον

másik:

allosz (ἄλλος) = másik; itt: ugyanabból a fajtából egy másik (pl. kristályváza helyett másik kristályváza)

nem másfajta másik, hanem ugyanolyan minőségű, vele azonos természetű

Lk 23,32

heterosz (ἕτερος) = másik; itt: másféle, más fajtából való (pl. kristályváza helyett cserép)

K: Vivének pedig két másikat (ἕτεροι δύο) is, két gonosztevőt ő vele, hogy megölessenek.

büntetésük teljesen azonos (megfeszítés), de ezek másfajta emberek, mint Jézus (nyelviileg így értelmezhető; vö. VZs 379)

Általában szinonim fogalmak: allosz és heterosz → van, amikor üzenete miatt kell a különbségtétel

16. Olvasd el a Jn 14,15-20-at, azután válaszolj a kérdésekre!

A Szentlélek neve

Jn 14,16

paraklétosz (παράκλητος)

1) segítségül hívott

2) pártfogó, közbenjáró, védőügyvéd

3) vigasztaló

Csak Jn-nál fordul elő az Úsz.-ben!

pártfogó → jogi ügyekben segítő, peres ügyet képvisel → ügyünket képv. Isten előtt:

„Mert amiért imádkoznunk kell, nem tudjuk úgy kérni, ahogyan kell, de maga a Lélek esedezik (közben jár) értünk kimondhatatlan fohászkodásokkal.” (Róm 8,26)

A Szentlélek munkálkodása a lelkünkön keresztül

20. Olvasd el a Gal 5,22-23-at! **Ajánlott kívülről megtanulni!!!**

Gal 5,22-23

A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívésség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás.

K: De a Léleknek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívésség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség. → gyümölcs: egyes számban! ← mit jelenet ez?

22. Olvasd el a Jn 14,12-14-et! Hogyan hasonlítja össze Jézus azokat a cselekedeteket, melyeket ő tett, azokkal, amelyeket majd a benne hívők fognak tenni?

Jn 14,12

Jézus: *Bizony, bizony, mondom nektek: aki hisz énbenem, azokat a cselekedeteket, amelyeket én teszek, szintén megteszi, sőt ezeknél nagyobbakat is tesz.*

nagyobbakat = ?

23. Olvasd el az Ef 4,7-16-ot! Krisztus embereket adott ajándékba a gyülekezetnek, hogy különböző módon szolgáljanak az emberiségnek (11. vers). Mi a célja e szolgálóműködésének?

Ef 4,11-12

És ő „adott” némelyeket apostolokul, másokat prófétákul, ismét másokat evangélistákul, vagy pásztorokul és tanítókul, hogy **felkészítse** a szenteket a szolgálat végzésére, a Krisztus testének építésére.

K: És ő adott némelyeket ... A szentek **tökéletesbítése** céljából szolgálat munkájára...

(**πρὸς** τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας)

prosz (πρὸς) tárgyesettel:

- 1) -hoz/**hez**/höz
- 2) -ért, vmire nézve
- 3) szerint, **vonatkozásában**, illetően

VZs (521): felkészítése **céljából**

Két értelmezési lehetőség:

- 1) ő (Kr.) adott, hogy **felkészítse**
- 2) ő (Kr.) adott, hogy **felkészítsék** (az apostolok stb.)

2. RÉSZ

5. lecke

A lelki növekedés mozgatórugói

A lecke feldolgozása

A. A KÖZVETLEN ELŐTTÜNK LEVŐ CÉLOK

Vágy a növekedésre

1. célkitűzés: *Mutass rá arra, hogy Isten milyen emberré akar formálni minket!*

Azonban óriási különbség van a *gyermekség* (gyermeki státusz), ahogyan azt Jézus értette és a *gyermeteg viselkedés* között.

Néhány fogalom ma (vö. MÉK 483–484):

- gyerek v. gyermek: nem felnőtt személy; tapasztalatlan kiskorú
- gyerekes: felnőtthez nem illő (pl. viselkedés)
- gyerekeskedik: gyerekesen, éretlenül viselkedik
- gyermekded (gyakran pejor v. gyúny): gyermekien naív (pl. beszéd)
- gyermeteg: 1) gyermekien ártatlan, naív; 2) pejor: kezdetleges, komolytalan (pl. próbálkozás)

A tananyagban nem mindig szó szerint, inkább **értelemszerűen** alkalmazandó!

1–2. Lásd könyv.

Jegyezd meg!

Három nagy hajtóerő is motiválja lelki növekedésünket.

1) *Az első hajtóerő mennyei Atyánk, ill. Kr. várakozása:* eljussunk a teljes érettségig, a lelki férfikorra. „Legyetek tökéletesek...” (Mt 5,48)

2) *A második igény a gyülekezet és vezetőinek elvárása.* Az apostol a Kol 1,28-ban adja tudtunkra ez irányú fáradozását. Így írja: „Mi őt hirdetjük, miközben minden embert teljes bölcsességgel intünk és tanítunk, hogy minden embert tökéletessé tegyünk a Krisztusban.”

3) *Harmadik igény: teremtettségünknel fogva megvan bennünk a növekedési vágy,* emiatt mi magunk is kívánjuk lelki növekedésünket, az érettséget, a növekedés bevégzését, vagyis a „teljes” kort.

A jó és a rossz ismerete

2. célkitűzés: *Állapítsd meg, hogy a lelkileg érett emberek hogyan képesek különbséget tenni a jó és a gonosz között!*

Ítéloképesség a különbségtételre: Salamon imája → tudjon különbséget tenni jó és gonosz között (1Kir 3,9)

3–4. Lásd könyv.

Elfogadás és szolgálat

3. célkitűzés: *Magyarázd meg, hogyan és miért kap a hívő ember lelki tanácsot!*

5. Lásd könyv.

6. Olvasd el az Ef 1,15-20-at, amelyben Pál imádkozik a hívőkért! Mit kell kinyitnia a hívőnek ahhoz, hogy lelki világosságot kapjon?

- a) Az ablakot.
- b) A Bibliát.
- c) Az értelmét.
- d) A szemét.

Ef 1,18

Pál: imádkozom, hogy az Úr „világosítsa meg *lelki szemeteket*, hogy meglássátok: milyen reménységre hívott el minket”

K: „értelmetek szemeit”

görög: világosítsa meg *szívetek szemeit*

(πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν)

phótidzó (φωτίζω): 1) ragyog, fénylik; 2) megvilágít, beragyog

ophthalmosz (ὀφθαλμός): szem; tekintet

kardia (καρδία): szív, a fizikai, lelki és a szellemi élet központja

7. Lásd könyv.

8. A 2Tim 3,16-17 egy számunkra igen fontos üzenetet tartalmaz. A 17. vers arról tudósít, hogy az Írás miért tanít, fedd és nevel minket. Írd le emlékezetből, hogy miért!

2Tim 3,16-17

A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre; hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.

A *tökéletes* kifejezésre itt egy újabb görög szót találunk:

tökéletes: **artiosz** (ἄρτιος): 1) jól alkalmazkodó, megfelelő; 2) kész, hajlandó

minden követelménynek megfelelő, saját mivoltának, lényének megfelelő (l. még Kiss 381k)

B. TÁVOLABBI CÉLOK

4. **célkitűzés:** *Írd le azt az erőfeszítést, amihez Pál hasonlítja a keresztény életet!*

9. A 2Tim 4,8 szerint mi vár Pálra?

- A győzelem díja.
- Egy másik harc.
- A végső jutalom.

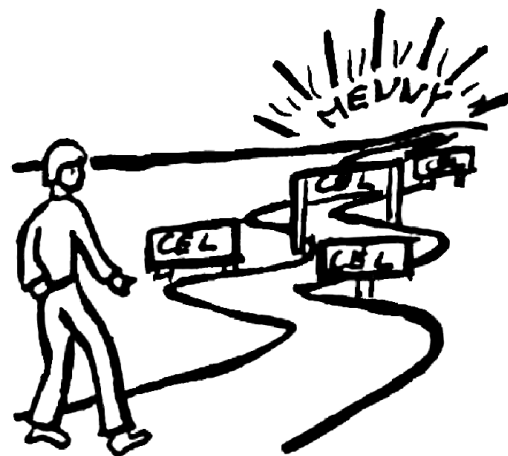
2Tim 4,8

„végezetre eltételek neked az igazság koronája, amelyet megad neked az Úr, az igaz bíró ama napon”

az igazság koronája (ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος)

„igazság”: **dikaiosüné** (δικαιοσύνη): 1) igazság, jogosság, méltányosság; 2) igazság, igazságosság, megigazulás

„koronája”: **sztephanosz** (στέφανος): koszorú (győzelem, ill. pozíció jelképe)

Pál úgy szemléli a keresztény életet, mint egy versenyt. Látja annak szükségességét, hogy szem előtt tartsa a célt.

10–11. Lásd könyv.

12. Még mindig az élet versenyére utalva, Pál a 27. versben azt írja, hogy valamit kontroll alatt tart, nehogy méltatlanná váljon. Mi ez?

1Kor 9,26–27

Én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözök, mint aki nem a levegőbe vág, hanem megsanyargatom és szolgálva teszem a testemet, hogy amíg másoknak prédikálok, magam ne legyek alkalmatlanná a küzdelemre.

„futok”: **trekhó** (τρέχω): fut, siet, rohan, száguld; bejár, befut

„öklözők”: **pükteuó** (ΠΥΚΤΕΥΩ): **bokszol**

„vág”: **deró** (δέρω): 1) megnyúz; 2) megver, megüt (ököllel, bottal, korbáccsal)

„megsanyargatom”: **hürópiadzó** (ὕπωπιάζω): 1) **behúz a szeme alá**; 2) gyötör, kínoz

13–15. Lásd könyv.

Felkészülés az utolsó próbára

7. célkitűzés: *Magyarázd el, hogy a hívő embernek hogyan kell felkészülnie az utolsó ítéletre!*

16. Lásd könyv.

Az eredeti görög szó (**béma**) a korabeli értelmezés szerint egy emelvényre utal, amelyen a görög tornajátékok bírója ült. Erről nézte a versenyeket, majd pedig megjutalmazta a győzteseket. Ezt a különleges ülőhelyet **ítélőszéknek** nevezték, de a jelentése **soha nem volt bírósági ítélethezással kapcsolatos jelentése**. Ez nem az a hely, ahol a hívők üdvössége megerősítést nyer. Ez a szemle a vizsgálat, megjutalmazás és veszteség helye, aszerint, hogy ki hogyan élt.

„Ezt a különleges ülőhelyet **ítélőszéknek** nevezték, de a jelentése **soha nem volt bírósági ítélethezással kapcsolatos jelentése**.” (Tankönyv 89. o.)

Helyesebb:

Ezt a különleges ülőhelyet **ítélőszéknek** nevezték, de a jelentése **nem mindig bírósági ítélethezással volt kapcsolatos**.

béma

Mt 27,19: Pilátus ítélszéke Jeuzsáleben

Jn 19,13: ua.

ApCs 18,12: Gallió helytartó bírói széke (vö. 16-17. v.)

ApCs 25,6: Fesztusz helytartó bírói széke Cézareában

ApCs 25,10: a császár ítélszéke (Pál hivatkozik rá)

béma (βῆμα): 1) lépés; 2) **emelvény, trón, dobogó, bírói szék, ítélszék**

17. Lásd könyv.

18. A 2Kor 9,6 szerint kinek lesz kevés termése?

- Aki keveset vet.
- A szegény embernek.
- A városi embernek.

„...**ha valaki valami jót tesz, visszakapja az Úrtól, akár szolga, akár szabad.**” (Ef 6,5-8)
„**Aki pedig igazságtalanul cselekszik, azt kapja vissza, amit tett, mert nincsen személyválogatás.**” (Kol 3,23-25)

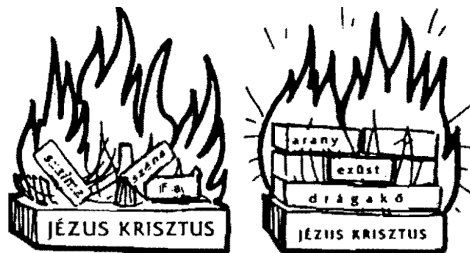
19. A fenti igeversek alapján válaszolj: Tulajdonképpen kinek végezzük minden munkánkat?

- Az egyháznak.
- A saját apánknak.
- Az Úrnak.

A Róm 14,12 szerint a kereszténynek számot kell adnia egész életéről Isten előtt. (...)

„Az a nap fogja világossá tenni, mivel **tűzben jelenik meg**, és akkor mindenkinek a munkája nyilvánvalóvá lesz; és hogy kinek mit ér a munkája, azt a **tűz fogja kipróbálni.**”

(1Kor 3,13)

1Kor 3,14-17

¹⁴ Ha valakinek a munkája, amelyet ráépített, megmarad, jutalmat fog kapni;

¹⁵ de ha valakinek a munkája megég, kárt vall. Ő maga megmenekül ugyan, de úgy, mint aki tűzön ment át.

¹⁶ Nem tudjátok, hogy ti Isten temploma vagytok, és az Isten Lelke bennetek lakik?

¹⁷ Ha valaki az Isten templomát megrontja, azt megrontja Isten, mert az Isten temploma szent, és ez a templom ti vagytok.

Háromféle munka:

1. tűzpróbát kiáll => jutalom (14. v.)

2. haszontalan, elég, de a hívő megmenekül (15. v.)

3. romboló hatású (hamis tanok, tanítók) (17. v.)

Ha vki tönkreteszi a gyül. bizonyágtételét (pl. hamis tannal), akkor Isten őt is tönkreteszi (kárhozat)

20. Lásd könyv.

6. lecke

A keresztény érettség építőelemei

A lecke feldolgozása

A. TELJES ELKÖTELEZETTSÉG JÉZUS KRISZTUS SZÁMÁRA

Róm 10,9-10

„Ha tehát száddal **Úrnak vallod** Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz. Mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk, és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözüljünk.”

Miért kell **megvallanunk** beszédben is?

- hitvallás mások előtt (az Úr előtt is)
- én magam is erősödöm

Az Újszövetség eredeti nyelvében az „úr” szót a „**kürios**”-szal jelölték. Abban az időben ezt csak fontos személyiségekkel kapcsolatban – mint pl. Róma császára – használták. A Rómaiakhoz írt levél keletkezésének idején minden római polgárnak évente egyszer kötelező volt elmenni a templomba, egy csipet tömjént a tűzbe vetni és ezt kiáltani: „Cézár az úr!” **A kürios szó abszolút királyt jelentett, teljhatalmú uralkodót.** Amikor a zsidók az Ószövetséget görögre fordították, szükségük volt egy olyan görög szóra, amely jól helyettesítette Isten nevét. A kürios szót választották erre, és ahol a szövegben a Jáhve szó áll, mindenütt ezt használták.

Róm 10,9

küriosz (ΚΥΡΙΟΣ)

- 1) vmin uralkodó, hatalommal rendelkező, vmire jogosult
- 2) **(teljhatalmú) uralkodó**, (római) császár
- 3) **Úr** (Isten; Jézus)

1. Lásd könyv.

B. NÖVEKEDÉS A BIBLIA TANULMÁNYOZÁSA ÉS A BIBLIAI ÉLETMÓD ÁLTAL

2–4. Lásd könyv.

5. Olvasd el újból a Zsolt 119,11-et! Hogyan óvhatjuk meg magunkat attól, hogy vétkezzünk Isten ellen?

Zsolt 119,11

Szívembe zártam beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened.

Egyszerű igazság az, hogy **Isten szava megőriz bennünket a bűntől, a bűn viszont távol tart Istentől.**

6. Lásd könyv.

7. A Zsolt 119,130 elolvasása után töltsd ki az üres helyeket!

„Igdé kijelentése gyújt, teszi az együgyűeket.”

Zsolt 119,130

Igdé kijelentése világosságot gyújt, értelmessé teszi az együgyűeket.

Egy év alatt módszeresen elolvasható a Biblia!

Kétféle módszer:

- 2-2-1

- tematikus: bibliaolvasó kalauz (vezérfonal, naptár) ← nem mindegyik halad végi egy év alatt!

Nem elég: tanulás közben úgyis olvasod...

C. AZ IMÁDSÁGBAN REJLŐ LELKI HATALOM

3. célkitűzés: Sorold fel a hívők imádságának eredményeit az ApCs 4,24-31 alapján!

Imádság =

- beszélgetés Istennel (csak én mondom, vagy valóban dialógus, párbeszéd?)
- a lélek lélegzetvétele

Kr. nevében, az Atyához, a Sztlélek által imádkozunk

Hol találunk bibliai példát arra, hogy közvetlenül a Sztl.-hez imádkoztak volna? nincs rá példa – mégsem bűn, nem is helytelen (Sztl. = Isten) énekekben is szoktuk őt közvetlenül megszólítani

8–10. Lásd könyv.

Szólás: „Míg imádkozunk, Isten munkálkodik.”

Egy régi keresztény szállóige így szól: „Az imádság megváltoztatja a dolgokat.”

11. Olvasd el a **Dán 6,10**-et! Milyen rendszeres volt Dániel imaélete?

Pl. Illés milyen **testhelyzetben** imádkozott?

Kipróbáljuk?

1Kir 18,42

Aháb fölment, hogy egyék és igyék. Illés pedig fölment a Karmel tetejére, a földre kuporodott, és arcát a térdei közé hajtotta.

1 Kir 18,42 (K)

És felment Akháb, hogy egyék és igyék. Illés pedig felment a Kármel hegy tetejére, és leborula a földre, és az ő orcáját az ő két térde közé tevée...

D. A KRISZTUS IRÁNTI ENGEDELMESSÉG TUDATOSÍTÁSA

12–13. Lásd könyv.

5. célkitűzés: Mutass rá, hogy a hívő bűne hogyan hat a keresztény nagykorúságra!

A **következetes élet** egy másik oldala a **megszentelődés**.

A **szent** (hagiosz) fogalmának kettős jelentése:

- elkülönített: vmitől (pl. bűn)
- elkülönített: vmire (pl. Isten számára)

14–18. Lásd könyv.

E. A SZENTLÉLEK SZOLGÁLATÁNAK MEGÉRTÉSE

19. A Jn 4,24 szerint Isten...

Jn 4,24

Az Isten Lélek, és akik imádják őt, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk.

pneuma ho theosz (πνεῦμα ó θεός) = pneuma az Isten

Görög: **pneuma** (πνεῦμα) = Lélek, Szellem

Isten és az ember között az a hasonlóság, hogy mind a kettő **értelem, személyiség és lélek (szellem)**. Így válik lehetségessé, hogy kapcsolatuk legyen egymással. Az ember csak lélekben és igazságban imádhhatja Istent.

20. A Szentlélek melyik **két szolgálatát** fedezhetjük fel a Jn 16,13-ban, amelyekkel a hívőket segíti?

Jn 16,13

amikor azonban eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra; mert nem önmagától szól, hanem azokat mondja, amiket hall, és az eljövendő dolgokat is kijelenti nektek.

A Sztl. **kétféle** (kettős) szolgálata:

- 1) az igazság ismeretével gazdagít (feltárja a „teljes igazság”-ot)
- 2) segít megvalósítani az igazságot: hinni + engedelmeskedni („elvezet”)

21. Lásd könyv.

F. EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZENTLÉLEKKEL MINT VEZETŐNKEL

8. célkitűzés: *Körvonalazd a hívő ember **együttműködését** a Szentlélekkel, és hozd azt kapcsolatba a lelki növekedéssel!*

Tanulmányozzuk az **Ef 5,18**-at: **„Ne részegedjete meg, mert a borral léhaság jár együtt, hanem teljete meg (Szent)Lélekkel.”** Itt a „megtelni” szó nem azt a módot jelenti, ahogyan egy **üveg megtelik vízzel** vagy egy üres kosár zabbal. A görög kifejezés inkább az „áthatni”, „átjárni” vagy „birtokba venni” gondolatkört hordozza.

Példa:

jobb: **üvegpoharat** víz alá merít (betölti és körül öleli)

még jobb: **szivacsot** vízbe merít (betölti, áthatja és körül öleli)

(Minden példa „sántít”, mégis szemléltet.)

A Szentlélek nem valamiféle anyag, amellyel betölthető egy üres edény. Ő személy, aki **irányít** egy másik személyt, nevezetesen a hívőt. Az Ef 5,18-ban a „teljete meg” helyén álló görög szó olyan tapasztalatot fejez ki, amely **pillanatról pillanatra folytonosan történik**. Nekünk **folyamatosan betöltekezve kell lennünk**, vagyis a Szentlélek irányítása alatt **kell élnünk**. Amikor valamivel be vagyunk telve, akkor az irányít minket. Ez az állítás igaz akkor is, amikor szeretettel, gyűlölettel vagy valamilyen más vágygal vagyunk telve. Láttuk a 4. leckében, hogy van néhány gonosz cselekedet, amely akkor jut érvényre, amikor az emberi természet irányít minket. De ha a hívő Szentlélekkel van betöltve, akkor a Szentlélek irányítja.

Ef 5,18

... *hanem teljete meg (Szent)Lélekkel*

gr.: ἀλλὰ **πληροῦσθε** ἐν πνεύματι

pléroó (πληρώω): megtölt, teletölt, feltölt

VZs: **betölt, eltölt vkit vmivel (pl. lelki tulajdonsággal, erővel)**

passzív alak:

- 1) megtelik, eltelik, megelégszik
- 2) eltelik (idő); betelik (létszám)

2 tanulság:

1) nyelvtani tanulság: tapasztalat, amely pillanatról pillanatra **folytonosan történik** (imp. pass.)

2) személyes tanulság: **folyamatosan betöltekezve kell lennünk**, vagyis a Szentlélek irányítása alatt **kell élnünk**

Jól jegyezd meg!

22. Lásd könyv.

G. KÖZÖSSÉGÜNK MÁS KERESZTÉNYEKKEL

23. A Zsid 10,24-25-ben tanácsokat találunk a hívők kapcsolatára vonatkozóan. A 25. vers azt javasolja, hogy ne hagyjuk abba a rendszeres

- a) gyülekezet-látogatást;
- b) imádkozást;
- c) bibliaolvasást.

Zsid 10,25

Saját gyülekezetünket ne hagyjuk el, ahogyan egyesek szokták, hanem bátorítsuk egymást; annyival is inkább, mivel látjátok, hogy közeledik az a nap.

„gyülekezetünket”: **episzünagógé (ἐπισυναγωγή)**

- 1) összegyűjtés, összegyülekezés, odagyülekezés
 - 2) gyülekezet
- = a cselekvés és annak eredménye

24. Lásd könyv.

25. Olvasd el még egyszer az Ef 4,11-12-t! Miért adott Jézus szolgáló testvéreket a gyülekezetnek?

Ef 4,11-12

És ő „adott” némelyeket apostolokul, másokat prófétáku, ismét másokat evangélistáku, vagy pásztorokul és tanítóku, hogy felkészítse a szenteket a szolgálat végzésére, a Krisztus testének építésére.

Ef 4,11-12 (K)

a szentek tökéletesbitése céljából

„felkészítse”, ill. „tökéletesbitése”: **katartiszmosz (καταρτισμός):**

ellátás, felszerelés, felkészítés

az orvosi nyelvben: a kificamodott végtagok helyreigazítása (Kiss 340)

a katartidzó (καταρτιζω) = rendbe hoz, helyrehoz, helyreállít igéből, lásd Gal 6,1 *adta őket, hogy felkészítse általuk*

Röviden: egy hívő embert arra hívott el Isten, hogy a másokkal való közössége is segítsen lelki növekedésében. A **koinónia** az Újszövetségben gyakran előforduló, fontos görög szó. **Jelentése: megosztani valamit valakivel, közösségben élni egymással, támogatni egymást.** Keresd ki a következő igehelyeket: 1Jn 1,3; Fil 1,5; Filem 6; 1Kor 10,16-17. Mindegyik helyen előfordul a *koinónia* szó.

1Jn 1,3

Amit tehát láttunk és hallottunk, azt hirdetjük nektek is, hogy nektek is közösségetek legyen velünk: a mi közösségünk pedig közösség az Atyával és az ő Fiával, a Jézus Krisztussal.

„közösség”: **koinónia (κοινωνία)**

- 1) részesedés
- 2) közösség, érintkezés, társaság, bizalmas viszony
- 3) közösségvállalás

26–27. Lásd könyv.

7. lecke

Alapvető igazságok és a további lépések

A lecke feldolgozása

A. ÉRETTSÉG: ÉPÍTÉS ÉS TOVÁBBHALADÁS

1. Lásd tankönyv.

Tudom, hogyan érhetek célba

2. célkitűzés: *Mondd el, hogy a keresztény lelki növekedés folyamatában mi játszik közre a hívő saját erején kívül!*

Zsid 6,1

Ezért elhagyva a Krisztusról szóló elemi tanítást, törekedjünk a tökéletességre.

K: *Annakokáért elhagyván a Krisztusról való kezdetleges beszédet, törekedjünk tökéletességre*

A görög szöveget nehéz magyarra fordítani!

szó szerint: **haladjunk** (= vitessünk!) a tökéletesség (érettség) felé
nem vitás, kinek az ereje „visz, sodor” a cél felé (VZs 980)

a tökéletességre törekedjünk (ἐπι τὴν τελειότητα φερώμεθα)

(φερώμεθα → φέρομαι → visz, hord, vezet)

pheró (e.: feró) (φέρω):

1) törekszik

2) hoz, visz, hordoz

Két, egymástól eltérő jelentés!

passzívum: **vitetik** => halad, mozgásba jön

passzív participium: (legyünk) hordoztatva” → Ki által? (alany?) → a Szent Szellem Isten

pl. 2Pt 1,21

mert sohasem ember akaratából származott a prófécia, hanem a Szentlélektől indíttatva szólaltak meg az Istentől küldött emberek

a Szentlélektől **indíttatva** (ὕπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι) (φερόμενοι part. pass.)

ismét a pheró (φέρω): hoz, visz, hordoz

Hogyan szólaltak meg a próféták? → a Sztl. által hordozva

A Sztl. erős sodrása!

pl. folyó v. tenger hulláma → **szörföző**

Két fontos tanulság tehát („törekedjünk” → pheró):

1) az előrehaladást nem csupán emberi erővel kell megvalósítani → a Sztl. erejének aktív segítségével

2) a Sztl. aktív segítségével egy szakadatlanul folyó cselekvés (nem csak a kritikus időszakok alatt)

nem alkalmi segítség **Jól jegyezd meg!**

2. Lásd tankönyv.

A célba érkezés egyik feltétele a továbbhaladás

3. célkitűzés: Nevezd meg azokat a dolgokat, amelyekben a hívő embernek meg kell erősödnie, mielőtt továbbhaladhatna a keresztény nagykorúságban!

Zsid 6,1

Ezért elhagyva a Krisztusról szóló elemi tanítást, törekedjünk a tökéletességre.

aphiemi (e.: afiemi) (ἀφιημι): elhagy, elbocsát, szabadon enged, elenged

gazdag jelentésű szó:

- profán ért.: pl. csónakot elenged
- átvitt ért.: pl. tartozást elenged
- lelki-szellemi ért.: **megbocsát**: bűnt elenged

Tanuld meg!

ApCs 2,37-38

Pünkösdkor

Péter így válaszolt: „Térjete meg, és keresztelkedjete meg valamennyien Jézus Krisztus nevében, bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát.

aphesizs (e.: afeszizs) (ἄφεσις) ← a megbocsátás terminus technikus

- 1) elengedés, elbocsátás, szabadon bocsátás
- 2) elengedés (tartozásé)
- 3) **megbocsátás**, bocsánat

3–4. Lásd tankönyv.

5. Olvasd el figyelmesen a Zsid 6,1-2-t, majd sorold fel azt a hat követ (témakört), amelyek ehhez a hitelvi alaphoz tartoznak!

A **katekizmus (káté)** a keresztény tan olyan alapvető elemeiből tevődik össze, amelyeket rendszerint az újonnan megtért keresztényeknek tanítanak a bemelegítésre való felkészítés céljából.

3.	A JÖVŐ KÉPEI	halottak feltámadása	örök ítélet
2.	A KERESZTÉNY ÉLET GYAKORLATA	bemerítések=?	kézzrátétel
↑1.	A KERESZTÉNNYÉ VÁLÁS FELTÉTELEI	megtérés	Istenbe vetett hit

A kereszténnyé válás feltételei

Megtérés minden holt cselekedetből

Zsid 6,1-2

megtérés a holt cselekedetektől

(μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων)

metanoia (μετάνοια): a felfogás, a gondolkodásmód és életmód gyökeres átalakítása; **megtérés**

„a halott (meddő és halálba vivő) cselekedetektől való megtérés” = ezektől való feltétel nélküli elfordulás, de nem negatív hangsúllyal: az *újhoz* kell odafordulni, megtérni (vö. Mt 3,8.11)

„a megtérés keresztisége”: az a keresztiség, melynek szükségszerű alapja a megtérés (VZs 622)

Héber Ószövetség:

súb (): visszatér

Ézs 10,21

„a maradék megtér” → sóár **jásúb** ()

Ézs 7,3

Akkor így szólt az ÚR Ézsaiáshoz: Menj ki Seárjásúb fiaddal együtt Áházhoz a Felső-tó vízvezetékének a végéhez, a Ruhafestők mezejéhez vezető útra

K: Seár-Jásúb (héberesebben: Söár-Jásúb)

Tehát Ézsaiás fiának a neve is hordozza e kifejezést

gyakorlati példa a megtérésre: a **tékozló** fiú (Lk 15)

megtérés: Jézus hívásának beleegyező elfogadása, a személyiség mélyén megvalósuló választás, amely megváltoztatja életfelfogásunkat, átszervezi addigi világlátásunkat (Nyíri T. 53)

A megtérés fogalmát jól tanuld meg!

6–7. Lásd tankönyv.

Olvasd el a Mt 27,3-4-et! Itt azt látjuk, hogy **Júdás megbánta gonosz tettét**, de nem ugyanazt a görög szót találjuk, amelyről az előbb beszéltünk. Ennek jelentése: „sajnálni”, „gyötrelmet átélni”. Nem kétséges, hogy ez az érzés sem belső magatartását nem változtatta meg, sem külső tetteit.

Mt 27,3

Amikor pedig Júdás, aki őt elárulta, látta, hogy elítélték, megbánta tettét, visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek

„**megbánta**”: **metamelomai** (μεταμέλομαι): meggondolja magát, megbán

Nem hozott megbánhatatlan megtérést (2Kor 7,10)

8–9. Lásd tankönyv.

10. Vannak olyan cselekedetek is, amelyeknek az eredménye halál. Az Ef 2,1 szerint mi okozza az emberek lelki halálát?

A **Kol 2,13** így tanít: „...halottak voltatok vétkeitekben...”

(καὶ ὑμεῖς νεκροὺς ὄντας τοῖς παραπτώμασιν)

„**vétkeitekben**”: **paraptóma** (παράπτωμα):

1) hibás lépés, **botlás**

2) **törvényszegés**, áthágás, véték

Hit az élő Istenben

Zsid 6,1-2

az Istenbe vetett hit

(πίστεως ἐπὶ θεόν)

πισztisz (πίστις):

1) bizalom

3) **hit**

4) **hűség; megbízhatóság**

5) hitelesség

Jegyezd meg!

11–12. Lásd tankönyv.

A keresztény élet gyakorlati kérdései

bemerítés
kézrátétel

A bemerítésekről szóló tanítás

Zsid 6,1-2

a **mosakodásokról** szóló tanítás

görög: **baptizmón** didakhész (**βαπτισμῶν διδαχῆς**): **keresztségekről** szóló tanítás
(nyelvileg lehetséges!)

„mosakodások”: **baptizmosz** (**βαπτισμός**):

- 1) rituális mosakodás, rituális megtisztítás (edényé)
- 2) alámerít(kez)és, keresztség (vízben vagy Szent Szellemben)

4-féle bemerítés, amelyben érintettek vagyunk/lehetünk

- 1) A Krisztus testébe való bemerítés az újjászületés által (1Kor 12,13)
 - 2) Vízbe való bemerítés, Jézus Krisztus megtapasztalásának külső bizonyítéka (Mt 28,19)
 - 3) A Szentlélekbe való bemerítés (ApCs 1,5)
 - + 4) Szenvedésbe/fájdalomba (Mk 10,38-39)
- (A János-féle keresztség ránk nem vonatkozik. Vö. efezusi hívők – ApCs 19,1-7)

Jól jegyezd meg!

A Szentlélekbe merítés (Szentlélek-keresztség) nem azonos a megtéréssel/újjászületéssel (vagyis a Kr. testébe merítéssel)!

ApC 8,13-17

Amikor meghallották a Jeruzsálemben levő apostolok, hogy Samária befogadta az Isten igéjét, elküldték hozzájuk Pétert és Jánost.

Ők lementek, és imádkoztak értük, hogy részesüljenek a Szentlélek ajándékában, mert még egyikükre sem szállt rá, csak meg voltak keresztelve az Úr Jézus nevére.

Akkor rájuk tették a kezüket, és részesültek a Szentlélek ajándékában.

13–15. Lásd tankönyv.

A Szentlélek-keresztség célja:

- Krisztust dicsőítse (Jn 16,14)
- lelki ajándékoknak legyünk részesei (1Kor 12,4)
- életünkben gyümölcs teremjen (pl. a Léleké – Gal 5,22-23)
- hatalmat/erőt kapjunk Isten szolgálatára/tanúskodásra (ApCs 1,8)

Jól jegyezd meg!

Mi a **különbség** a Jézus szenvedés-keresztsége és a tanítványoké/miénk között? Mk 10,38-39 (vö. Mt 20,20,23)

Válaszd meg magad!

A kézrátételről szóló tanítás

A kézrátétel jelentősége és gyakorlata c. exkurzus nem csak olvasmány, hanem **tananyag!**

Lásd lejjebb.

Mi a következő hármass felosztásban tárgyaljuk a kézrátétel témakörét:

- 1) a bűn átruházása, 2) különleges áldások közvetítése és 3) szolgálatra kirendelés.

Példák is kellenek!

16–19. Lásd tankönyv.

Képek a jövőről

A halottak feltámadása

20. Miként hozza kapcsolatba Pál az 1Kor 15,15-ben Krisztus feltámadását a miénkkel?

Emeljük még ki:

1Kor 15,20: „*Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül, mint az elhunytak zsengeje.*”

zsengeje → első termése, primőr gyümölcse

Lázár a feltámadása után ismét meghalt → J. Kr. nem!

21. Lásd tankönyv.

Az örök ítélet

A Bibliában legalább **hétféle ítéletre** találunk utalást. Melyek ezek?

* * *

Exkurzus: A kézrátétel jelentősége és gyakorlata (Tananyag!)

A kézrátétel csodás erők közlését kísérő mozdulat, külső jel, melynek szellemi tartalma van; nyújtott tenyerek rátétele egy másik ember fejére vagy vállára, mely sajátos – pozitív vagy negatív töltésű – kapcsolatot hoz létre a két személy között.¹ A kézrátétel tehát nem pusztán jel, sokkal inkább valamilyen átvitelt, karizmatikus erők továbbadását jelenti (Deut 34,9; ApCsel 6,6; stb.).²

Az Ószövetség szerint a kézrátétel lehet a tulajdon (Zsolt 139,5; Ex 29,10.15; Num 8,12 is), a bűn (Lev 16), a felelősség (Lev 24,14) vagy a szellemi hatalom (Num 27,18–23; Deut 34,9) átruházása. Az áldást szintén kézrátétellel esdik ki, ill. adják tovább (Gen 48,14–20).³

Az Újszövetségben a kézrátétel a betegek gyógyításának módja (Mt 9,18; Mk 16,18; Lk 4,40; ApCs 28,8). Mindenekelőtt azonban szent szertartás (ritus): a Szentlélek közvetítése a bemelegítetteknek (ApCs 8,17–19; 9,12.17; 19,6; vö. Zsid 6,2), ill. a szolgálattevők kiküldésének módja és hatalommal való fölruházásuk (ApCs 6,6; 13,3; 1Tim 4,14; 5,22; 2Tim 1,6).⁴

Mi a következő hármass felosztásban tárgyaljuk a kézrátétel témakörét: 1) a bűn átruházása, 2) különleges áldások közvetítése és 3) szolgálatra kirendelés. További tanulmányozásra ajánljuk Derek Prince és Willem C. van Dam bevezető jellegű műveit.⁵

1. A bűn átruházása

A kézrátétel lehet a bűn átruházásának cselekménye (jelképesen és ténylegesen is). Az ószövetségi égőáldozat bemutatásának egyik nevezetes mozzanata az, amikor az áldozó ember jelképes mozdulattal a levágandó állat fejére teszi a kezét.

Az évenkénti nagy engesztelési ünnep egyik szertartásaként (Lev 16) a gyülekezetnek két kecskebakot kellett adnia áldozat céljára. Ezekre a főpap sorsot vetett: az egyik lett az Úré, a másik Azazelé. Az első vétekáldozatul szolgált a nép bűneiért, a másodikat pedig elküldték a

¹ Vö. Bartha, 1998, record: 2302; Haag, 1998, record: 1625 (Arcanum CD-ROM)

² A Lev 1,1–17 magyarázata, JK, 1998, record: 1914 (Arcanum CD-ROM)

³ Haag, 1998, record: 1625 (Arcanum CD-ROM)

⁴ Ua.

⁵ Derek, 1991, 13–58. o.; van Dam, 1989, 27–32. o.

pusztába Azázelnek, miután Áron főpap kézzrátétel során megvallotta a nép bűneit, és annak minden hitszegését jelképesen a bak fejére helyezte (Lev 16,21–22). A cselekmény Isten előtt engesztelést szerzett (bűnbocsánatot kaptak).

Az *Azázel* () (Lev 16,8.10.26) névvel kapcsolatban többféle magyarázat látott napvilágot. Egyesek szerint menekülési „kecskéről” van szó, mások szerint Azázel a Sátánt vagy egy pusztai démont képvisel, akihez száműzik az állatot. Az Ószövetség görög fordítása, a Septuaginta az *ázel* ige gyök szarmazékának fogva fel a szót, ezt a fordítást adja: „hogyan ott hagyják a pusztában”. A sorsvetéssel kapcsolatos párhuzam azonban – több írásmagyarázó szerint – inkább tulajdonnévre mutat, az Úr nevének ellenpárjaként. Itt tehát az az ősi gondolat ismerhető fel, mely szerint a puszták nemcsak terméketlen, kietlen vidék, hanem a gonosz démonok⁶ lakóhelye is.⁷

Mi volt az Úrnak, illetve az Azázelnek kisorsolt bakok rendeltetése? Amelyik az Úré lett, azt feláldozták, hogy pozitív módon szerezzen engesztelést és vegye le a népről Isten büntető haragját. Ugyanilyen szerepet tölt be, de negatív vonatkozásban a másik állat. A szentélyből kijövő főpap ugyanis, miután a nagy oltáron is elvégezte a vérrel történő engesztelést, az Azázelnek sorsolt bak fejére kézzrátétellel és liturgikus szöveg elmondásával ráruházta Izráel vétkeit, azután egy emberrel kivezette a pusztába, hogy az ott szélnek eressze (20–22 v.). E szertartásnak a jelentősége nyilvánvaló. A bűn átruházásával és a vele megterhelt állat elküldésével a főpap ugyanúgy meg akarta szabadítani vétkeiktől Izráelt, ahogyan tette azt más vonatkozásban az engesztelő áldozattal. A pusztába, a gonosz démonhoz való elküldés azt ábrázolja, hogy a bűn térjen oda, ahová való (vö. Zak 5,5–11);⁸ újszövetségi kifejezéssel élve: a pokolba.

A fenti szertartást az újszövetségi gyülekezet nem gyakorolja, mert a mi főpapunk, Jézus Krisztus egyszeri, tökéletes áldozata örökérvényű: „a tulajdon vérével ment be egyszer s mindenkorra a szentélybe, és örök váltságot szerzett.” (Zsid 9,12) Jézus áldozatára tekintettel mi is imádkozhatunk bűnnel terhelt emberek szabadulásáért.

2. Különleges áldások közvetítése

A kézzrátétel lehet különleges áldások közvetítésének eszköze is. Az áldás forrása mindig Isten. Magának a megáldásnak a lényege: „kimondott szóval üdvhozó erőt közvetíteni”.⁹ Az áld ige héberül *bárah* ()¹⁰, görögül *eulogéó* (εὐλογέω)¹¹. Főnévként (áldás): héb. *börákáh* ()¹²; gr. *eulogia* (εὐλογία)¹³.

eulogéó (εὐλογέω)

- 1) jót mond vkiről, dicsér
- 2) dicsőít, áld (Istent)
- 3) áld, megáld, áldást mond vkire

eulogia (εὐλογία)

- 1) dicséret, dicsőítés, hálaadás
- 2) áldás
- 3) hálaáldozat

2.1. Megáldás

A megáldás az áldás átadásának mozdulata mind az Ó-, mind az Újszövetségben. Isten áldásainak és ajándékainak átadása (Ex 29,10.15.19; Lev 16,21; ApCs 8,14–19; 2Tim 1,6–7).

Jákób kézzrátétel kíséretében megáldja József fiait, Efraimot és Manassét (Gen 48,14).

⁶ A tisztátalan, gonosz szellemekről lásd Lev 17,7; Deut 32,17; Ézs 34,14; stb.

⁷ A Lev 16,1–34 magyarázata, JK, 1998, record: 2019 (Arcanum CD-ROM)

⁸ Ua.

⁹ Bartha, 1998, record: 151 (Arcanum CD-ROM)

¹⁰ Gen 22,18; 24,1

¹¹ Lk 1,64; 24,50k; Zsid 7,1.6k

¹² Gen 27,12; Lev 25,21

¹³ Róm 15,29; 1Kor 10,16; Jak 3,10

Jézus megáldja a gyermekeket: „Ekkor átölelte és kezét rájuk téve megáldotta őket.” (Mk 10,16 vö. Mt 19,13.15).

2.2. Gyógyítás

Ábrahám imádsággal és kézrátétellel gyógyította meg a fáraót (Gen 20,20.29). Naamán azt várta Elizeustól, hogy megérinti beteg testét (2Kir 5,11).

Jézus több ízben a szavával (Mt 8,8.13; Jn 4,50–52), legtöbbször azonban kézrátétellel gyógyított (Mk 1,41; 6,5; Lk 4,40; 14,4). Erre hatalmazta föl tanítványait is (Mk 16,18; ApCs 9,12.17).

A betegekért végzett imádkozás szerves része:

Jézus tanítványai „hirdették az embereknek, hogy térjenek meg; sok ördögöt kiűztek, sok beteget megkentek olajjal és meggyógyítottak”. (Mk 6,12–13)

Jakab apostol felhívja a betegeket: „Beteg-e valaki közöttetek? Hívassa magához a gyülekezet véneit, hogy imádkozzanak érte, és kenjék meg olajjal az Úr nevében.” (Jak 5,14) Az eredménye testi gyógyulás és bűnbocsánat: „És a hitből fakadó imádság megszabadítja a szenvedőt, az Úr felsegíti őt, sőt ha bűnt követett is el, bocsánatot nyer.” (Jak 5,15)

2.3. A Szentlélek közlése

A kézrátétel a Szentlélek közlésének módja, szent szertartás (rítus): a Szentlélek közvetítése a már bemelegítettnek (ApCs 8,17–19; 9,12.17; 19,6 vö. Zsid 6,2).

3. Szolgálatra kirendelés

A kézrátétel a szolgálatra kirendelés szent cselekménye az Ószövetség és az Újszövetség szerint egyaránt.

Józsuaét Isten választotta ki Mózes ideális utódául. Mindenki tudja meg, az egész nép, hogy őt az Úr rendelte a közösség élére; ő ad neki tisztességet, miként Mózesnek is (Num 27,22–23). Legyen tekintélye, méltósága. Mózes jogosítványt adott neki: kézrátétellel felhatalmazta a feladatára, vezetésre.

A felelősség (Lev 24,14) vagy a szellemi hatalom (Num 27,18–23; Deut 34,9; vö. 2Kir 13,16) átruházása.

A különleges szolgálatba történő beiktatás része (ApCsel 6,6; 13,3; 1Tim 4,14; 2Tim 1,6), ami történhetett egyes vezető vagy egy testület (1Tim 4,14) által. Az apostolok hét férfit, diakónust rendelnek ki az asztalok körüli szolgálatra: szeretetvendégség és gondoskodás a szegényekről (ApCs 6,1–6).

A Szentlélek név szerint is tud ajánlani szolgálatra: ő szólt az antiókhiai gyülekezetben, hogy válasszanak ki két férfit, név szerint Barnabást és Saul (ApCs 13,1–3).

Összegzésként egy rövid intést, figyelmeztetést kívánunk megfogalmazni: A kézrátétel felelősséggel jár, ezért nem szabad elhamarkodni, hanem meggondoltan kell alkalmazni (1Tim 5,22).

Irodalom

Biblia-Felfedező (Bible-Discovery), 2007, CD-ROM, Komplex bibliatanulmányozó program, szerzői kiadás: Zsidó Miklós, www.mobilbiblia.hu. A görög bibliai szövegeket, szavakat ebből idéztük.

Bibliatéma, 1998, A bibliatudomány elektronikus könyvtára, Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, CD-ROM.

Prince, Derek, 1991, A kereszténység hat alaptanítása 3., Hit Gyülekezete, Budapest

van Dam, Willem C., 1989, Lelkigondozás a Szentlélek erejével, Ráday Kollégium, Budapest

A 8–10. leckéhez nem készült segédlet.

MEGTANULANDÓ GÖRÖG SZAVAK

Valamennyi leckéhez

(A tankönyvvel és segédlettel együtt tanulandó!)

Az egyes szavakat az előfordulásuk sorrendjében tüntettük föl.

1. lecke

teleiosz

pneuma

2. lecke

(Nem szükséges megtanulni az itt előforduló, újabb görög szavakat.)

3. lecke

réma

4. lecke

khronosz

kairosz

nóthrosz

allosz

heterosz

paraklétosz (Paraklétosz)

5. lecke

kardia

sztephanosz (e.: sztefanosz)

hüópíadzó

béma

6. lecke

Küriosz

hagiosz

pneuma (Pneuma)

pléroó

katartiszmosz

koinonia

7. lecke

pheró (e.: feró)

aphiémi (e.: afiémi)

metanoia (és a héber: súb)

pisztisz

baptizma (baptizmosz)

eulogeó (héber: bárak)

A 8., 9. és 10. leckéhez nem kapcsolunk újabb, megtanulandó görög szavakat.